

Syllabus modulu

8. Finanční právo a daňové aspekty

Lektor: JUDr. Hana Skalická, Ph.D., BA

Anotace modulu

Finanční právo je samostatným právním odvětvím, které představuje souhrn právních norem upravujících vztahy vznikající v procesu tvorby, rozdělování a používání peněžní masy a jejich částí. Je důležité si uvědomit, že předmětem finančního práva jsou ty finančněprávní vztahy, ve kterých vystupuje nebo do nichž zasahuje stát, a které se týkají peněžní masy nebo jejich částí. Vztahy vznikající vyloženě na smluvním základě předmětem finančního práva nejsou, což je pravidlo, ze kterého samozřejmě existují výjimky.

S ohledem na výše uvedené je zapotřebí finanční právo vnímat jako obor veřejnoprávní s nejužšími vazbami k právu správnímu, evropskému, trestnímu, mezinárodnímu právu veřejnému a některým soukromoprávním oborům jako je právo obchodní či občanské.

Stejně jako velké množství jiných právních odvětví se i finanční právo rozděluje na dvě části, a to:

- *část obecnou*
- *a část zvláštní.*

Do **obecné části** finančního práva zařazujeme obecné poznatky o tomto oboru jako např. problematiku předmětu finančního práva a jeho systému, pramenů, finančněprávních vztahů, státního dozoru.

Zvláštní část finančního práva pak představuje vlastní pozitivní finanční právo a lze ji dle obsahové příbuznosti norem členit následovně:

- *právní úprava veřejných rozpočtů a státních fondů (oblast rozpočtového práva)*
- *právní úprava daní, poplatků, cel a dalších povinných dávek*
- *právní úprava měny a peněžního oběhu*
- *právní úprava devizového hospodářství*
- *právní úprava úvěru*
- *právní úprava finančního trhu.*

Nejrozsáhlejší oblastí v rámci výše uvedených „pododvětví“ finančního práva je oblast práva daňového, na kterou bude v tomto modulu kladen hlavní důraz.

Do práva daňového patří jak procesněprávní, tak hmotněprávní normy. Základním pramenem daňového práva jsou jednotlivé daňové zákony a daňový řád upravující oblast správy daní. V rámci práva daňového bude také pojednáno o významu a charakteru smluv o zamezení dvojího zdanění.

Daňovou soustavu České republiky tvoří souhrn právních předpisů upravujících následující daně:

- **Daně z příjmů** (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění p.p.)
 - *daň z příjmů fyzických osob*
 - *daň z příjmů právnických osob*
- **Daň z nemovitých věcí** (zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění)
- **Daň silniční** (zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění p.p.)
- **Daň z přidané hodnoty** (zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění p.p.)
- **Daně spotřební** (zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění p.p.)
 - *daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů, daň z tabákových výrobků, daň ze zahříváných tabákových výrobků, daň ze surového tabáku*
- **Daně ekologické** (zákon č. [261/2007 Sb.](#), o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění p.p.)

- *daň z pevných paliv*
- *daň z elektřiny*
- *daň ze zemního plynu a některých dalších plynů*

Není možné opomenout, že oblast zejména nepřímých daní je významně ovlivněna právem EU.

Rovněž se budeme zabývat základními body právní úpravy procesu správy daní, jež jsou obecně vymezeny *zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění p.p.*. Protože tento právní předpis ovlivňuje v oblasti správy daní prakticky každého z nás, bude na něj při výuce tohoto modulu upřena zvláštní pozornost.

Environmentální management má řadu úloh a výzev, mezi něž patří:

- Soulad s legislativou
- Snižování nákladů na materiál, odpady, emise
- Zajištění komunikace se zainteresovanými stranami
- Řízení rizik, trvalé zlepšování, kontrola a řízení provozu

Cíl modulu:

Cílem modulu je seznámit posluchače s finančním právem jako samostatným právním odvětvím v systému našeho práva. Důraz bude kladen na základní poznatky z tzv. zvláštní části finančního práva, zejména soustavu daní a poplatků ČR. Výběr témat je zvolen tak, aby byl posluchač postupně seznámen se základy daňového a finančního práva a následně s jednotlivými daněmi. U jednotlivých daní je důraz kladen na vymezení daňových subjektů, předmětu daně, základu a výpočtu daně. Detailnější rozbor je pak věnován především daňovým aspektům podnikání, a to primárně dani z příjmů fyzických i právnických osob a DPH. Nejsou opomenuty ani procesní aspekty se speciálním zaměřením na daňovou kontrolu.

Literatura

1. DVOŘÁKOVÁ, V., PITTLERLING, M., SKALICKÁ, H.: *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. Vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 289 s. ISBN: 978-80-7598-315-2.
2. MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2021: úplná znění platná k 1. 1.* 33. vydání. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3130-3.
3. MRKÝVKA, P. *Finanční a daňové právo*. 3. vyd. Praha: Aleš Čeněk, 2020. 494 s. ISBN 978-80-7380-796-2
4. SKALICKÁ, Hana. *Mezinárodní daňové vztahy*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-400-3.
5. VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2020/15*. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4
6. Daňové zákony ČR v účinném znění

**European School of
Business & Management SE**

Londýnská 376/57, 120 00 Praha 2
IČ: 29299306, DIČ: CZ29299306

☎ + 420 221 620 232 ✉ info@esbm.cz

📠 + 420 603 836 740 🖱 www.esbm.cz

